

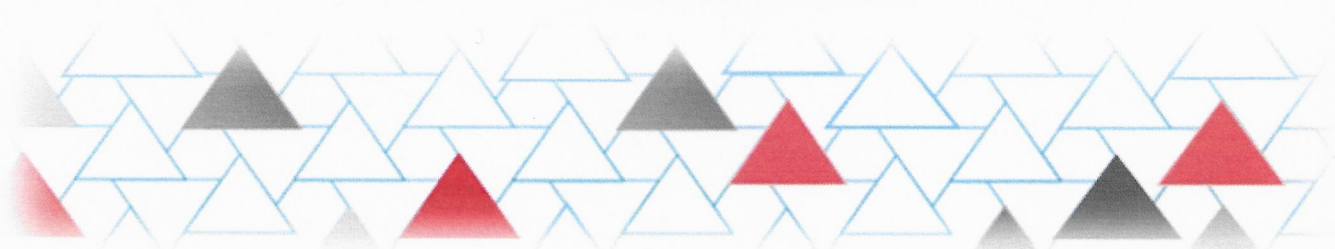
IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

JAVNOG KOMUNALNOG USLUŽNOG PREDUZEĆA „KOMUNALIJE“ D.O.O. VELIKA KLADUŠA

2019.

Broj: 01-02-09-11-4-1962-7/19

Sarajevo, septembar 2020.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	5
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	7
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	8
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	9
6.1	BILANS USPJEHA	9
6.1.1	Prihodi	9
6.1.1.1	Poslovni prihodi.....	9
6.1.1.2	Finansijski prihodi.....	10
6.1.1.3	Ostali prihodi i dobiti	10
6.1.2	Rashodi.....	10
6.1.2.1	Poslovni rashodi	11
6.1.2.2	Finansijski rashodi	15
6.1.2.3	Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravke neznačajnih grešaka iz ranijih perioda ..	15
6.1.3	Finansijski rezultat.....	15
6.2	BILANS STANJA	15
6.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	15
6.2.2	Tekuća sredstva	18
6.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	18
6.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	18
6.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	19
6.2.3	Kapital.....	20
6.2.4	Obaveze.....	21
6.2.4.1	Dugoročna razgraničenja.....	21
6.2.4.2	Dugoročne obaveze	21
6.2.4.3	Kratkoročne obaveze	21
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	22
6.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	22
6.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	23
7.	JAVNE NABAVKE	23
8.	TRANSAKCIJE SA POVEZANIM DRUŠTVIMA.....	25
9.	SUDSKI SPOROVI.....	26
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	26
IV	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	27
	Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine	28
	Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine	30
	Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine (Direktna metoda).....	31
	Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2019. godine	33

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Javnog komunalnog uslužnog preduzeća „Komunalije“ d.o.o. Velika Kladaša za 2019. godinu (u daljem tekstu: Društvo)** koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine, Bilans uspjeha, Izveštaj o novčanim tokovima, Izveštaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2019. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izveštaju:

1. Nije izvršeno mjerenje vrijednosti nadoknadivog iznosa ulaganja u društvo „Alatuša“ d.o.o. Velika Kladaša od 1.660.510 KM u skladu s tačkom 5.2.1 MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti, što za posljedicu može imati da su ostali dugoročni finansijski plasmani i finansijski rezultat precijenjeni, a rashodi potcijenjeni za navedeni iznos (tačka 6.2.1 Izveštaja);
2. Za utužena potraživanja u iznosu od 393.992 KM Društvo nije izvršilo procjenu očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti. To za posljedicu može imati da su rashodi potcijenjeni, a imovina (potraživanja) i finansijski rezultat precijenjeni za navedeni iznos (tačka 6.2.2.3 Izveštaja).

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Ključna pitanja revizije

Osim pitanja navedenih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, utvrdili smo da nema drugih ključnih pitanja revizije.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Javnog komunalnog uslužnog preduzeća „Komunalije“ d.o.o. Velika Kladaša za 2019. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2019. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Društvo nije blagovremeno donijelo trogodišnji i godišnji plan poslovanja, kako nalaže Zakon o javnim preduzećima, Zakon o komunalnim djelatnostima Unsko-sanskog kantona i Statut Društva (tačka 5. Izvještaja);**
2. **Za nabavke roba i usluga za osnovnu djelatnost i za dalju prodaju, Društvo, iako je bilo obavezno, nije u potpunosti primjenjivalo odredbe Zakona o javnim nabavkama. Također, nije donijelo procedure kojima se reguliše postupak, vođenje pregovora i način zaključivanja ugovora sa dobavljačima robe za dalju prodaju, kako bi se uvela transparentnost i omogućio veći stepen stvarne konkurencije i obezbijedila veća efikasnost trošenja javnih sredstava (tačka 7. Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 17. 9. 2020. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o komunalnim djelatnostima Unsko-sanskog kantona;
- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
- Zakon o radu;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o doprinosima;
- Pravilnik o transfernim cijenama;
- Statut Javnog komunalnog uslužnog preduzeća „Komunalije“ d.o.o. Velika Kladuša, kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Javno komunalno uslužno preduzeće „Komunalije“ d.o.o. Velika Kladuša osnovano je Odlukom Općinskog vijeća Velika Kladuša 2005. godine kao jedno od dva pravna sljednika Javnog preduzeća „Adnan Redžić“ Velika Kladuša. Društvo je registrovano Rješenjem Kantonalnog suda u Bihaću od 1. 7. 2005. godine. Osnovni kapital iskazan je u iznosu od 2.000.000 KM i u 100% je vlasništvu Općine Velika Kladuša. Statutom Društva utvrđena je djelatnost firme, iznos osnovnog kapitala, postupak nabavke, planiranje poslovanja, investicije, primjena knjigovodstvenih i finansijskih računovodstvenih standarda, rezerve i druga pitanja u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH i Zakonom o privrednim društvima. Osnovna djelatnost Društva je sakupljanje i zbrinjavanje neopasnog otpada. Pored osnovne, obavlja i niz drugih djelatnosti, kao što su: upravljanje i održavanje javnih parkinga, održavanje pijaca, pripremni radovi na gradilištima, održavanje gradske čistoće, zimska služba, trgovina na veliko i malo.

Organi upravljanja Društva su: Skupština, Nadzorni odbor, Uprava i Odbor za reviziju.

Skupština je u sastavu Arijana Omeragić – predsjednica, članica Raska Čerimović i član Omer Lelić. Imenovane su Odlukom Općinskog vijeća 25. 9. 2017. godine na period od četiri godine. Skupština Društva je u 2019. godini održala dvije sjednice.

Nadzorni odbor čine: Refik Tabaković – predsjednik, član Aladin Čerimović i članica Sadina Redžić. Imenovan je Odlukom Skupštine Društva na sjednici održanoj 16. 10. 2017. godine na period od četiri godine od dana donošenja Odluke. Nadzorni odbor održao je pet sjednica u 2019. godini.

Upravu Društva čine: direktor Amir Đogić i tehnički direktor Anel Gračanin. Upravu je imenovao Nadzorni odbor na mandatni period od četiri godine, počevši od 20. 6. 2018. godine. Općinski načelnik Velike Kladuše 16. 6. 2018. godine dao je saglasnost na imenovanje direktora.

Odbor za reviziju nije formiran, što je bila obaveza u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH i Statutom Društva.

Pravilnikom o radu Društva detaljno je uređena unutrašnja organizacija, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje organizacionim dijelovima, grupe složenosti poslova i druga pitanja u vezi s organizacijom rukovođenja.

Za realizaciju poslova i ciljeva poslovanja Društvo je formiralo tehnički i opći sektor. Tehnički sektor čine: Radna jedinica komunalne djelatnosti, Radna jedinica građevinarstvo, mehanizacija i usluge i Radna jedinica proizvodnja hrane i ostala proizvodnja. Opći sektor čine: Radna jedinica za opće i zajedničke poslove, Radna jedinica Gradska sportska dvorana i caffè barovi, Radna jedinica pijace, Radna jedinica trgovina i usluge i Radna jedinica za promociju i marketing. U sastavu ovih radnih jedinica formirane su službe.

U Društvu je na 31. 12. 2019. godine bilo 185 radnika, a sistematizovano je 650 radnih mjesta. Sjedište Društva je u Velikoj Kladuši, u Ulici Ive Marinkovića bb.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2019. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, sa prekidima u periodu od novembra 2019. godine do jula 2020. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put vrši finansijsku reviziju Društva. Nakon izvršene revizije za 2019. godinu dato je ukupno 20 preporuka.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da u obavljanju poslova iz djelokruga i nadležnosti Društvo upravlja sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno, da interne kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, u skladu sa važećom regulativom.

Rukovodstvo Društva je odgovorno za uspostavljanje sistema internih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcionisanje sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje zakonskih propisa.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i njihova usklađenost sa važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Društvo nije donijelo i uskladilo sve neophodne interne akte kojima su uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka, u skladu sa zakonskim propisima. Kao primjer navodimo: Pravilnik o javnim nabavkama, Pravilnik o postupku direktnog sporazuma, Pravilnik o popisu, pravilnik o upotrebi službenih vozila i mehanizacije i dr. Također, navodimo da su Pravilnik o računovodstvu i Pravilnik o računovodstvenim politikama doneseni 2010. godine i nisu usklađeni sa izmjenama zakonskih propisa.

Finansijske izvještaje za 2019. godinu potpisao je certificirani računovođa koji nije zaposlenik Društva i sa kojim je potpisan ugovor. Pravilnikom o sistematizaciji nije predviđeno radno mjesto šefa računovodstva (certificirani računovođa). Društvo ne vodi knjigovodstvenu evidenciju za svaku radnu jedinicu (profitni centar), što onemogućava uvid u profitabilnost pojedinih jedinica, za čije je pokretanje i unapređenje sredstva obezbijedila Općina Velika Kladuša. Voditelj službe Interne kontrole imenovan je 22. 11. 2019. godine, a Služba je počela sa radom u 2020. godini.

Doneseni interni akti nisu bili dovoljni da se uspostavi funkcionalan sistem internih kontrola.

Također, Društvo nije donijelo interni akt za upravljanje rizikom, zbog čega nije izvršena procjena, značajnost i stepen rizika ni za jedan proces poslovanja. Revizijom smo konstatovali da rizici poslovanja nisu utvrđeni, niti je Društvo uspostavilo odgovarajuće kontrole i mjere koje mogu umanjiti utvrđene rizike. To je za posljedicu imalo konstatovane propuste i nalaze koje smo dali u Izvještaju o obavljenoj reviziji.

Ne možemo potvrditi da je uspostavljen adekvatan sistem internih kontrola, što je za posljedicu imalo konstatovane nalaze u našem Izvještaju.

Preporuka:

- ***dizajnirati i implementirati sistem finansijskog upravljanja u cilju efikasnog korištenja javnih sredstava.***

Interna revizija

Prema članu 27. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, Odjel za internu reviziju formira se u javnim preduzećima sa više od 100 zaposlenih. S obzirom na to da Društvo ima 185 zaposlenih, Odjel je trebao biti formiran. Društvo nije, u skladu sa članom 5. i 26. Zakona o javnim preduzećima u FBiH i članovima 15. i 77. Statuta Društva, formiralo Odbor za reviziju.

Preporuka:

- **potrebno je, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH i Statutom Društva, formirati Odjel za internu reviziju i Odbor za reviziju.**

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Trogodišnji plan poslovanja nije sačinjen, a samim tim nije ga razmatrala Skupština Društva, što je bila obaveza u skladu s članovima 22. i 23. Zakona o javnim preduzećima u FBiH i članom 69. Statuta Društva. Uprava nije dostavila trogodišnji plan rada Uredu za reviziju institucija u FBiH, što je bila obaveza u skladu s članom 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.

Društvo nije sačinilo niti godišnji plan poslovanja za 2019. godinu, u skladu s članom 56. Zakona o komunalnim djelatnostima Unsko-sanskog kantona¹ i članovima 16. i 24. i 37. Statuta Društva.

Nakon dostavljenog Nacrta izvještaja, Društvo je dostavilo Plan poslovanja za period 1. 1. 2019. – 31. 12. 2023. godine, koji je Nadzorni odbor usvojio 22. 12. 2019. godine. Dostavljeni Plan nije potpisao organ upravljanja (Skupština, Nadzorni odbor i direktor), niti ga je usvojila Skupština Društva, kako nalaže član 16. Statuta.

Osnovne ekonomske kategorije ostvarene su u sljedećim iznosima:

KM						
Red. br.	Pozicija	Ostvareno u 2018. god.	Plan za 2019. god.	Ostvareno u 2019. god.	Indeks (5/3)	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	7.474.734	-	9.575.740	128	-
II	Rashodi	7.314.145	-	9.101.688	124	-
III	Dobit prije poreza (I-II)	160.589	-	474.052	295	-

Društvo je iskazalo ukupne prihode u iznosu od 9.575.740 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 2.101.006 KM. Razlog povećanja ukupnih prihoda najvećim dijelom odnosi se na povećanje od prodaje učinaka na domaćem tržištu, unapređenjem i širenjem osnovne djelatnosti.

Ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 9.101.688 KM, te su u odnosu na prethodnu godinu veći za 1.787.543 KM, a odnose se na povećanje poslovnih i finansijskih rashoda.

Društvo je iskazalo pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 474.052 KM, koji je u odnosu na prethodnu godinu veći za 313.463 KM.

Uprava Društva izvještava Nadzorni odbor putem mjesečnih, polugodišnjih i godišnjih izvještaja, te Skupštinu Društva najmanje jednom godišnje po izradi godišnjeg izvještaja o poslovanju, koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaj revizora i Nadzornog odbora.

Uprava Društva, u skladu sa ovlaštenjima utvrđenim zakonskim i drugim propisima, kao i Statutom Društva, raspolagala je sredstvima bez donesenog plana poslovanja i prethodnog odobrenja nadležnih organa upravljanja (Skupštine i Nadzornog odbora Društva).

Preporuke:

- **Društvo mora blagovremeno sačiniti plan poslovanja i dostaviti ga na usvajanje organima upravljanja, kako nalaže Zakon o javnim preduzećima, Zakon o komunalnim djelatnostima Unsko-sanskog kantona i Statut Društva;**
- **trogodišnji plan poslovanja dostavljati Uredu za reviziju institucija u FBiH, u skladu s članom 22. Zakona o javnim preduzećima.**

¹ „Sl. glasnik Unsko-sanskog kantona“, br.4/11

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2019. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku, koji je direktor Društva odobrio 26. 2. 2020. godine.

Do okončanja revizije Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju za 2019. godinu nije usvojio Nadzorni odbor, a nije ih ni razmatrala Skupština Društva, što je obaveza u skladu s članom 335. Zakona o privrednim društvima² i članom 22. Statuta Društva.

Preporuka:

- **potrebno je da Skupština Društva razmatra godišnje finansijske izvještaje u skladu s članom 335. Zakona o gospodarskim društvima i članom 22. Statuta Društva.**

6.1 BILANS USPJEHA

6.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda u obračunskom periodu iskazana je kako slijedi:

	KM	
	1. 1. - 31. 12. 2019.	1. 1. - 31. 12. 2018.
PRIHODI	9.575.740	7.474.734
Poslovni prihodi	9.494.399	7.421.073
Prihod od prodaje učinaka	4.748.055	3.786.674
Prihodi od prodaje robe	2.057.435	1.123.617
Ostali poslovni prihodi	2.688.909	2.510.782
Finansijski prihodi	6.496	2.116
Ostali prihodi i dobici	74.845	51.545

6.1.1.1 Poslovni prihodi

Društvo priznaje prihode u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 15 – Prihodi, kako bi se prikazao prenos proizvoda ili usluga kupcima u iznosu koji odražava naknadu za koju Društvo očekuje da ima pravo u zamjenu za te proizvode ili usluge. Osnovno načelo iskazano je u okviru modela koji se sastoji od pet koraka. Prihodi se sastoje od fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodane proizvode, robu ili usluge u redovnom poslovanju umanjene za porez na dodanu vrijednost, rabate, diskonte i druge popuste date kupcima i iznose naplaćene u ime treće strane.

Poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od 9.494.399 KM i čine ih prihodi od prodaje robe, prihodi od prodaje učinaka i ostali poslovni prihodi.

Prihodi od prodaje učinaka iskazani su u iznosu od 4.748.055 KM i najvećim dijelom se odnose na prihode ostvarene zbrinjavanjem komunalnog otpada (1.621.723 KM), pružanjem usluga iz područja građevinarstva (1.981.700 KM), usluga zimskog održavanja puteva (214.349 KM), usluga parkinga (166.499 KM) i ostalih usluga pruženih na domaćem tržištu.

Društvo ostvaruje prihode od prikupljanja, odvoza i deponovanja komunalnog otpada, upravljanja i održavanja javnih parkinga i prihode ostvarene po programu zajedničke komunalne potrošnje za 2019. godinu koje usvaja Općinsko Vijeće Općine Velika Kladaša: održavanje grada i prohodnosti u zimskom i ljetnom periodu, javna rasvjeta, održavanje javnih saobraćajnih površina, rekonstrukcija, izgradnja i obnova javnih cesta i održavanje gradskih mezarja.

Cijena usluga odvoza i deponiranja komunalnog otpada utvrđena je Odlukom Općinskog vijeća o cijeni usluga zbrinjavanja komunalnog otpada na području općine Velika Kladaša od 30. 5. 2012. godine. Mjesečna naknada za zbrinjavanje komunalnog otpada za sva domaćinstva utvrđena je u iznosu od 8,30

² „Sl. novine FBiH“, br. 81/15

KM sa PDV-om. Za poslovne prostore cijena je utvrđena na osnovu površine poslovnog prostora u iznosu od 0,30 KM/m².

Prihodi od prodaje robe iskazani su u iznosu od 2.057.435 KM, a odnose se na prihode od prodaje robe u poslovnim jedinicama: poljoprivrednim apotekama Mala Kladuša, Rajnovac i Čaglica (501.918 KM), benzinskoj pumpi (1.369.016 KM) i dva ugostiteljska objekta (186.501 KM). Društvo je registrovano za obavljanje ovih djelatnosti, što je u skladu sa Statutom Društva.

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 2.688.909 KM i odnose na prihode od dotacija (2.302.004 KM), prihode od zakupa objekata, dvorana, prostora na pijacama, reklamnog prostora (344.861 KM) i ostalih prihoda (42.044 KM).

Prihodi od dotacija najvećim dijelom odnose se na sredstva doznačena iz Budžeta Općine Velika Kladuša u iznosu od 2.235.000 KM. Sredstva su isplaćena na osnovu zaključaka općinskog načelnika, po zahtjevima Društva, za finansiranje proširenja proizvodnje i uvođenje novih djelatnosti. Uz podnesene zahtjeve nije priložilo plan za proširenje djelatnosti i novog zapošljavanja, niti je navedeno o kojem broju zaposlenih se radi. Društvo je nakon realizacije i utroška sredstava bilo dužno dostaviti izvještaje o utrošku. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je 11. 9. 2019. godine dostavilo Izvještaj u kome je navedeno da su sredstva utrošena za povećanje udjela u pravnom licu „Alatuša“ d.o.o. u iznosu od 700.000 KM, dok je za bruto plaće iskorišteno 1.535.000 KM. Izvještaj o utrošku sredstava u iznosu od 215.000 KM dostavljen je 31. 8. 2020. godine, a iskorišten je za isplatu bruto plaća.

Troškovi plaća i naknada plaća iskazani su u iznosu od 2.902.234 KM, što ukazuje na činjenicu da Društvo ne može bez dotacija Općine pokriti troškove zaposlenih iz redovnog poslovanja.

Prihodi od zakupa se najvećim dijelom odnose na zakup prostora na gradskoj pijaci (320.783 KM) i sportske dvorane (22.889 KM).

6.1.1.2 Finansijski prihodi

Finansijski prihodi iznose 6.496 KM i najvećim dijelom odnose se na prihode po osnovu naknada sudskih troškova (3.265 KM), prihode od naplate štete (1.872 KM), kasa skonto odobren od dobavljača (1.338 KM) i ostale prihode.

6.1.1.3 Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici iskazani u iznosu od 74.845 KM najvećim dijelom odnose se na viškove utvrđene popisom (46.640 KM), prihode od prodaje materijala (23.490 KM) i prihode ostvarene prodajom stalnih sredstava (4.137 KM).

6.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima za 2019. godinu iskazani su rashodi u iznosu od 9.101.688 KM, a čine ih:

	KM	
	1. 1.-31. 12. 2019.	1. 1.-31. 12. 2018.
RASHODI	9.101.688	7.314.145
Poslovni rashodi	8.942.862	7.063.348
Nabavna vrijednost prodane robe	1.676.392	926.604
Materijalni troškovi	1.461.967	1.565.416
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	3.612.925	3.475.150
Troškovi proizvodnih usluga	1.632.017	601.553
Amortizacija	302.737	282.589
Nematerijalni troškovi	256.824	279.298
Finansijski rashodi	109.517	86.661
Ostali rashodi i gubici	4.109	26.597
Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijeg perioda	45.200	137.539

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 8.942.862 KM i čine najznačajniju stavku u strukturi ukupnih rashoda.

Nabavna vrijednost prodane robe

Nabavna vrijednost prodane robe iskazana je u iznosu od 1.676.392 KM i odnosi se na troškove nabavke robe za primarnu djelatnost, robu za benzinske pumpe, caffè bar i apoteke.

Nabavke robe vršene su najvećim dijelom od dobavljača: „Velić beton“ d.o.o. Velika Kladaša (cement, promet 570.021 KM), „Nuca Merc“ d.o.o. Cazin (roba za apoteke, promet 265.717 KM), „Alatuša“ d.o.o. Velika Kladaša (roba za apoteke, promet 159.209 KM), „Poljo sementi“ d.o.o. Cazin (roba za apoteke, promet 100.766 KM), „Zetra“ d.o.o. Velika Kladaša (roba za trgovinu na benzinskoj pumpi, promet 68.824 KM), „Color vision“ d.o.o. Laktaši (roba za apoteke, promet 26.026 KM).

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi, iskazani su u iznosu od 1.461.967 KM, a odnose se na: sirovine i materijal (910.945 KM), energiju i gorivo (480.689 KM) i otpis sitnog inventara, ambalaže, autoguma i HTZ opreme (70.333 KM).

Utrošene sirovine i materijal iskazane su u iznosu od 910.945 KM, a odnose se najvećim dijelom na: utrošene dijelove za tekuće održavanje transportnih sredstava od 281.395 KM (filteri, remeni, diskovi, nosač motora, kočioni ključevi i slični dijelovi), materijal za zajedničku komunalnu potrošnju od 260.559 KM (pijesak, sadnice, cement i ostali materijal utrošen sa skladišta u održavanje po ZKP programu), pomoćni materijal za izradu učinaka od 126.864 KM (betonske cijevi, cement, grede, betonski blok, četke, alat, ekseri i slično) i druge troškove. Utrošeni materijal, osim provedenog tendera javne nabavke za separirani kameni agregat – pijesak od dobavljača „Velić beton“ d.o.o. Velika Kladaša, nabavljen je bez provedenog postupka javnih nabavki, izravnim putem, na osnovu fakture, što je šire pojašnjeno u tački 7. Javne nabavke.

Iskazani troškovi energije i goriva najvećim dijelom, u iznosu od 480.689 KM, odnose se na utrošeno gorivo sa interne benzinske pumpe za potrebe mehanizacije i transportnih sredstava Društva (odvoz i deponiranje komunalnog otpada, za potrebe vozila u administraciji).

Interna benzinska pumpa raspolaže rezervoarom kapaciteta 25.000 litara, koja posjeduje pištolj za nasipanje goriva sa brojčanikom. Sam proces evidentiranja ulaza i izlaza popraćen je elektronskim tragom. Nakon usipanja goriva iz cisterne u rezervoar, izvlači se izvještaj iz volumetra cisterne (izvještaj sadrži datum, vrijeme istovara, temperaturu i količinu). Radnik zadužen za cisternu vrši mjerenje mjernom letvom i kontrolu da li se gorivo usuto u rezervoar slaže sa količinom izraženom na izvještaju volumetra. Prilikom sipanja goriva u vozila, uredno se popunjavaju putni nalozi vozila sa nasutom količinom goriva. Radnik zadužen za sipanje goriva popunjava i dnevnu evidenciju sa unesenim brojčanikom sa pumpe na početku i na kraju dana. Radnik zadužen za sipanje goriva jedini raspolaže ključem za pristup cisterni i osiguran je 24 h videonadzorom. Evidencija utrošenog goriva unosi se svaki dan za prethodni u elektronski program „DIGIT“. Zaposlenik zadužen za elektronsku evidenciju provjerava račune dobavljača sa evidencijom prilikom prijema goriva, te sa zaposlenikom zaduženim za sipanje svakodnevno provjerava da li se stanje u programu i fizičko stanje zaliha podudara. Svakog prvog u mjesecu izvlači se iz elektronskog programa izvještaj za prethodni mjesec. Izvještaji se dostavljaju u računovodstvo, gdje se iz njih uzima količina goriva za prethodni mjesec i obračunava taksa naftnih derivata. Ukupno nabavljeno goriva u 2019. godini za internu benzinsku pumpu iznosilo je 304.191 KM.

PJ mini benzinska pumpa Čaglica ima komercijalni karakter i posluje od 2018. godine. U 2019. godini na benzinskoj pumpi izvršen je inspeksijski nadzor, kojim je utvrđeno da pumpa nema okolinsku dozvolu, za koju je pribavljanje u toku. U sklopu pumpe nalazi se i trgovina za prodaju robe predviđene za tu vrstu djelatnosti. Svakodnevno se šalje izvještaj o primljenim i izdatim količinama u Federalno ministarstvo

trgovine. Mjesečni izvještaji se formiraju svakog prvog u mjesecu i sadrže pregled zbirnih dnevnih kalkulacija, lager listu, specifikaciju prodaje (virman i gotovina) i periodični fiskalni izvještaj za prethodni mjesec. Izvještaji se finansijski obrađuju i unose u program.

Društvo ima 45 službenih vozila, od kojih su dva putnička i 43 vozila za obavljanje osnovne djelatnosti Društva (autosmečari, autopodizači, kamioni, buldožer, bageri i dr.). Također, u martu 2020. godine Društvo je potpisalo Ugovor sa firmom „SATWORK“ d.o.o. Banja Luka o poslovnoj saradnji, za ugradnju 44 GPS uređaja za satelitsko praćenje, te pružanje usluga računarskog sistema izvođača.

Gorivo za internu i mini benzinsku pumpu „Čaglica“ u 2019. godini nabavljalo se od tri dobavljača: „Antunović AGS“ d.o.o. Brčko, „Hifa-Oil“ d.o.o. Tešanj i „Fortis Petrol“ d.o.o. Bijeljina, bez provedenog postupka javne nabavke, što je šire objašnjeno u tački 7. Izvještaja.

Iako se provodi kontrola potrošnje goriva, Društvo nema donesen interni akt koji reguliše upotrebu službenih vozila i mehanizacije, utvrđene normative potrošnje (prosječnu potrošnju goriva) i način provođenja kontrole potrošnje goriva.

Preporuka:

- *donijeti interni akt kojim će se regulisati upotreba službenih vozila i normativi utroška goriva, te u skladu s istim provoditi kontrolu potrošnje goriva.*

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja iskazani su u iznosu od 3.612.925 KM. Struktura ovih troškova prikazana je u tabeli:

	KM	
	1. 1.-31. 12. 2019.	1. 1.-31. 12. 2018.
TROŠKOVI PLAĆA I OSTALIH LIČNIH PRIMANJA	3.612.925	3.475.150
Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima	2.902.234	2.768.016
Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih	670.127	659.688
Troškovi naknada ostalim fizičkim osobama	40.564	47.446

Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima iskazani su u iznosu od 2.902.234 KM, a čine ih: neto plaće, i pripadajući porezi i doprinosi.

Obračun plaća regulisan je Pravilnikom o radu, organizaciji rada i sistematizaciji radnih mjesta koji je Nadzorni odbor donio u augustu 2017. godine i Općim kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenika iz oblasti komunalne privrede za teritorij FBiH,³ i Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenika za JKUP „Komunalije“ d.o.o. Velika Kladaša iz 2016. godine.

Plaća direktora regulisana je Ugovorom o položaju, ovlaštenjima, pravima i obavezama, prema kojem mu za obavljanje poslova i radnih zadataka pripada osnovna mjesečna plaća u iznosu od 2.500 KM neto. Osim mjesečne neto plaće, Ugovorom je definirano da direktor ima pravo i na naknade i materijalna prava zaposlenih, kao i ostali zaposlenici Društva. Dana 23. 4. 2019. godine Nadzorni odbor potpisao je sa direktorom Aneks I Ugovora 23. 4. 2019. godine kojim je izvršena izmjena osnovnog ugovora koji reguliše materijalno statusna prava. Aneksom je utvrđena visina plaće u iznosu od 3.000 KM. Ugovorom sa izvršnim direktorom za tehnički sektor utvrđena je mjesečna naknada na ime plaće od 1.700 KM. Aneksom I Ugovora od 20. 5. 2019. godine povećana je mjesečna naknada izvršnom direktoru na ime plaće u iznosu od 2.200 KM.

Najviša neto plaća isplaćena u Društvu tokom 2019. godine je plaća direktora u iznosu od 3.298 KM, a najniža u iznosu od 618 KM.

Organizacijskom shemom Društva ukupno je sistematizirano 650 radnih mjesta. Širenjem proizvodnje i uvođenjem novih djelatnosti Društvo je posljednjih godina značajno povećalo broj zaposlenih. Tako je na 31. 12. 2016. godine Društvo imalo 59 zaposlenih, na kraju 2017. godine 92,

³ „Sl. novine FBiH“, br. 79/16

dok je na kraju 2018. godine bilo 180 zaposlenih. Plaće i naknade sa 30. 9. 2019. godine iznosile su 2.125.472 KM, a dotacija od Općine činila je 62% ukupnog isplaćenog iznosa bruto plaća za devet mjeseci 2019. godine. Značajno povećanje zaposlenih u periodu od 2017. do 2019. godine ne prati finansijski rezultat, nego se najvećim dijelom oslanja na dotacije Općine Velika Kladuša (šire pojašnjeno u tački 6.1.1.1 Izveštaja).

Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih, iskazani u iznosu od 670.127 KM, odnose se najvećim dijelom na: naknade za topli obrok (376.280KM), naknade za prevoz s posla i na posao (149.954 KM), regres za godišnji odmor (85.470 KM), naknade za vjerske praznike (18.260 KM), kotizacija za seminare (5.023 KM). Naknade se isplaćuju u skladu sa odlukama direktora i odredbi Pravilnika o radu.

Naknade za topli obrok, iskazane u iznosu od 376.280 KM, obračunate su i isplaćene u visini od 8,50 KM za svaki radni dan proveden na poslu, u skladu sa Odlukom direktora društva.

Naknade za prevoz s posla i na posao, iskazane u iznosu od 149.954 KM, obračunate su i isplaćivane u skladu sa članom 74. Pravilnika o radu i Odluci direktora, u visini koštanja cijene mjesečne karte gradskog, prigradskog ili međugradskog prevoza. Zaposlenici svoja prava ostvaruju na osnovu potvrde o mjestu stanovanja i potvrde prevoznika o visini mjesečne karte.

Naknade za godišnji odmor – regres, iskazane u iznosu od 85.470 KM, obračunate su i isplaćene za 185 zaposlenih u visini od 50% prosječne neto plaće u FBiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, u skladu sa Pravilnikom o radu i Odlukom direktora Društva.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su u iznosu od 40.564 KM, a odnose se na isplate naknada članovima Skupštine i Nadzornog odbora od 12.953 KM i naknade ostalim fizičkim licima od 27.611 KM, s pripadajućim porezom i doprinosima. Članovima Nadzornog odbora isplaćuje se naknada u visini od 250 KM za predsjednika i po 200 KM za članove Nadzornog odbora, u skladu sa Odlukom Općinskog vijeća od 31. 10. 2013. godine. Isplata naknada za predsjednika i članove Skupštine Društva isplaćuje se u iznosu od 150 KM za predsjednika i 100 KM za članove, u skladu sa Odlukom Općinskog vijeća od 29. 1. 2015. godine.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su u iznosu od 27.611 KM, a odnose se na isplate naknada po osnovu ugovora o djelu, sa pripadajućim porezima i doprinosima. Ugovori o djelu su zaključivani sa fizičkim osobama za sljedeće poslove: istraživanje tržišta (obilazak terena, pronalazak roba iz proizvodnog programa, pronalazak sirovina i roba iz domena djelatnosti), usluge prevoditelja, autorska djela, izrada logotipa i slični poslovi.

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 1.632.017 KM. Odnose se na: usluge održavanja (1.407.948 KM), troškove zakupa (129.030 KM), transportne usluge (74.372 KM), troškove reklame i sponzorstva (13.029 KM), troškove sajmova (4.170 KM) i troškove ostalih usluga (3.467 KM).

Troškovi usluga održavanja najvećim dijelom od 1.151.289 KM odnose se na redovno i vanredno održavanje lokalnih i nekategorisanih putnih pravaca, krpanje udarnih rupa na području općine Velika Kladuša, odnosno asfaltiranje, održavanje javnih zelenih površina, dekoracija grada u dane praznika, održavanje slivnika i uličnih rešetki, upravljanje objektima i uređajima javne rasvjete, održavanje javnih saobraćajnih površina, te održavanje gradskih mezarja.

Redovno i zimsko održavanje lokalnih i nekategorisanih putnih pravaca, usluge krpanja udarnih rupa na području općine Velika Kladuša (asfaltiranje, rekonstrukcija i modernizacija) vršeno je na osnovu sklopljenih ugovora sa dobavljačem „AS Gradnja“ d.o.o. Velika Kladuša (zaključena dva ugovora ukupne vrijednosti od 801.000 KM) i dobavljačem „Sitni kamen“ d.o.o. (zaključen ugovor ukupne vrijednosti od 251.000 KM), zaključenih nakon provedenih otvorenih postupaka javnih nabavki u 2019. godini. Izvršili smo uvid u ispostavljene fakture i privremene situacije za redovno i vanredno održavanje lokalnih i nekategorisanih putnih pravaca na području općine, u kojima su navedeni vrste i obim radova po lokacijama izvođenja radova. Društvo provodi nadzor i kontrolu nad realizacijom ugovora, a plaćanja se vrše u skladu sa definisanim uslovima.

Troškovi zakupa, iskazani u iznosu od 129.030 KM, odnose se na troškove iznajmljenih poslovnih prostora (79.158 KM), zakup zemljišta (23.452 KM), zakup mašina i druge opreme (13.340 KM) i zakup transportnih sredstava (13.080 KM).

Zakupi poslovnih prostora odnose se na troškove zakupa po osnovu ugovora sklopljenih sa fizičkim i pravnim licima i mjesečnim ispostavljenim fakturama. Izdvajamo kao primjer:

- ugovor sklopljen sa „Agrokomerc“ d.d. Velika Kladaša za zakup skladišnog prostora (hale), na period od četiri godine počevši od 4. 9. 2018. godine, površine od 1.728 m², u visini mjesečne zakupnine od 864 KM;
 - ugovor sklopljen sa Sabahudinom Omeragićem za zakup poslovnih prostorija ukupne površine od 94,25 m² i skladišta površine 41,30 m², u kojima je smještena poljoprivredna apoteka Rajnovac. Ugovor je sklopljen na period od pet godina, a početak korištenja je od 1. 11. 2019. godine, sa ugovorenom mjesečnom zakupninom od 1.100 KM;
 - ugovor sklopljen sa Alom Dizdarevićem za zakup poslovnog prostora za obavljanje kancelarijskog poslovanja, površine od 288 m², sa ugovorenom mjesečnom zakupninom od 1.000 KM (u cijenu su uračunati režijski troškovi). Ugovor je zaključen 1. 6. 2017. godine na period od pet godina;
 - ugovor sklopljen sa Denisom Sarajlijom za zakup prostorija za poljoprivrednu apoteku, površine 682,50 m², te prostorijama vezanim za poslovni prostor sa parkingom površine 500 m². Ugovoreni iznos naknade je 1.100 KM (u cijenu su uračunati režijski troškovi). Ugovor je sklopljen 13. 3. 2017. godine na period od pet godina;
- i drugi ugovori.

U Društvu ne postoji pisana procedura o uzimanju i davanju objekata u zakup, niti su propisane okvirne cijene po m² zakupa.

Članom 10. stav e Zakona o javnim nabavkama regulisano je da su ugovori o kupovini ili zakupu postojećih zgrada izuzeti od primjene odredbi ovog Zakona. Međutim, tim članom je propisana obaveza ugovornog organa da osigura transparentnost procedure, iz čega proizilazi da Društvo kod ovih nabavki treba imati odgovarajući interni akt/proceduru kojom će regulisati pravila kupovine ili uzimanja u najam nekretnina i time nabavku učiniti transparentnom.

Preporuka:

- **potrebno je da Društvo donese interni akt koji reguliše proceduru kupovine ili zakupa nekretnina, u skladu s članom 10. Zakona o javnim nabavkama, kako bi se smanjio rizik netransparentnosti trošenja sredstava.**

Troškovi transportnih usluga iskazani su u iznosu od 74.372 KM, a odnose se na usluge prevoza kamenih agregata (frakcija, tampona, nasipnog materijala) za održavanje puteva.

Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 302.737 KM, a vrši se linearnom metodom otpisa.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 256.824 KM, a najznačajniji su: troškovi neproizvodnih usluga (53.893 KM – advokatske, komunalne, revizijske, konsultantske usluge i sl.), ostali nematerijalni troškovi (39.427 KM – troškovi registracije, seminara, sudski troškovi i sl.), troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga (36.453 KM – poštanske, telefonske, internet-usluge, usluge brze pošte i sl.), troškovi poreza, naknada i taksi (57.694 KM), troškovi premija osiguranja stalnih sredstava (30.044 KM), troškovi reprezentacije (25.094 KM).

6.1.2.2 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su u iznosu od 109.517 KM, a odnose se na rashode kamata po osnovu kredita.

6.1.2.3 Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravke neznačajnih grešaka iz ranijih perioda

Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina iskazani su u iznosu od 45.200 KM, a odnose se na otpis potraživanja od kupaca iz ranijih godina.

6.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u 2019. godini ostvarilo dobit u iznosu od 474.052 KM, dok je u 2018. godini iskazana u iznosu od 160.589 KM. Povećanje je vezano za proširenje novih djelatnosti.

Ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat, s obzirom na to da Društvo:

- nije izvršilo procjenu očekivanih kreditnih gubitaka za utužena potraživanja u iznosu od 393.992 KM, u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti, što je moglo imati za posljedicu da su rashodi potcijenjeni, a imovina (potraživanja) i finansijski rezultat precijenjeni (tačka 6.2.2.3 Izvještaja);
- nije izvršilo procjenu umanjenja vrijednosti stalnih sredstava, u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava (tačka 6.2.1 Izvještaja);
- nije izvršilo mjerenje vrijednosti nadoknadivog iznosa ulaganja u zavisno društvo u iznosu od 1.660.511 KM, u skladu s tačkom 5.2.1 MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti, što za posljedicu može imati da su ostali dugoročni finansijski plasmani i finansijski rezultat precijenjeni (tačka 6.2.1 Izvještaja).

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Struktura stalnih sredstava na datum bilansa je:

	KM	
	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	5.999.912	5.158.246
Nematerijalna sredstva	50.818	30.376
Nekretnine, postrojenja i oprema	4.288.083	4.166.859
Ostala stalna materijalna sredstva	500	500
Dugoročni finansijski plasmani	1.660.511	960.511

Nematerijalna sredstva iskazana su u neto iznosu od 50.818 KM (bruto iznos 60.147 KM i ispravka vrijednosti 9.329 KM). Sastoje se od ulaganja na tuđim stalnim sredstvima (33.267 KM) i računarskih programa (17.551 KM).

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najveći dio stalnih sredstava i iskazani su u neto iznosu od 4.288.083 KM. Struktura i promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi daju se u tabeli:

Opis	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Transportna sredstva	Investicije u toku	Ukupno
Nabavna vrijednost						
na 1. 1. 2019.	777.198	2.004.769	2.145.712	1.306.426	220.550	6.453.959
- direktna povećanja u 2019. godini	-	-	-	-	429.200	429.200
- prenos sa pripreme	-	136.752	29.335	186.008	-360.459	-8.364
- otuđenje i rashodovanje	-	-	-	-	-	-
na 31. 12. 2019.	777.198	2.141.521	2.174.352	1.492.434	289.291	6.874.795
Akumulirana amortizacija						
na 1. 1. 2019.	-	331.839	1.369.712	585.549	-	2.287.101
- amortizacija	-	33.651	129.322	136.639	-	299.612
- otuđenje i rashodovanje	-	-	-	-	-	-
na 31. 12. 2019.		365.490	1.499.034	722.188		2.586.712
Neto knjigov. Vrijednost						
na 31. 12. 2018.	777.198	1.672.929	775.305	720.877	220.550	4.166.859
na 31. 12. 2019.	777.198	1.776.030	675.318	770.246	289.291	4.288.083

Zemljište je iskazano u iznosu od 777.198 KM i u 2019. godini nije bilo promjena na ovoj poziciji.

Građevinski objekti, iskazani su u iznosu od 1.776.030 KM, odnose se na objekte za obavljanje poslovnih djelatnosti (sportska dvorana u vrijednosti od 1.246.528 KM). Povećanje vrijednosti građevinskih objekata iskazano je u iznosu od 136.752 KM, a najvećim dijelom se odnosi na nabavku eko otoka i drvenih kućica. Smanjenje na ovoj poziciji odnosi se na obračunatu amortizaciju za 2019. godinu.

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 675.318 KM, a čine ih oprema za obavljanje osnovne djelatnosti, kancelarijska i informatička oprema. Povećanje vrijednosti postrojenja i opreme u iznosu od 29.335 KM najvećim dijelom se odnose na nabavku parking automata (14.318 KM) i kompjuterske opreme (7.103 KM). Smanjenje na ovoj poziciji odnosi se na obračunatu amortizaciju za 2019. godinu.

Transportna sredstva iskazana su u iznosu od 770.246 KM a čine ih vozila za obavljanje djelatnosti. Povećanje vrijednosti na ovoj poziciji iznosi 186.008 KM i najvećim dijelom se odnosi na nabavku specijalnog vozila – pauk (120.067 KM). Smanjenje na ovoj poziciji odnosi se na obračunatu amortizaciju za 2019. godinu.

Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi iznose 289.291 KM i najvećim dijelom odnose se na investicije u toku za izgradnju gradske tržnice (214.065 KM).

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa stalnih sredstava, i to za svako pojedinačno sredstvo, tokom procijenjenog korisnog vijeka sredstva. Za obračun amortizacije za 2019. godinu nije donesena odluka direktora Društva.

Primijenjene stope amortizacije prikazane su u tabeli:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Nematerijalna sredstva	5	20
Građevinski objekti	130-14	0,75-7
Postrojenja i oprema	6,67-20	5-15
Računarska oprema	6,67	15
Vozila	6,67	15

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Društvo na datum bilansa, kao ni na datume prethodnih bilansa, nije vršilo procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva

sredstva, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, a u vezi sa MRS-om 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

Posljedica navedenog je da se knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 4.288.083 KM može razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Standarda, a što može imati efekat i na iskazani finansijski rezultat.

Preporuka:

- *na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava.*

Vlasništvo nad nekretninama

U poslovnim knjigama iskazuje se zemljište za koje Društvo ne posjeduje dokaz o vlasništvu ili pravo raspolaganja. Zemljište gradskog groblja u vrijednosti od 400.000 KM, prema katastarskim i podacima iz zemljišnoknjižnog ureda, nije upisano na JKUP „Komunalije“. Za dio zemljišta gradske deponije Hovinac u toku je tužba za utvrđivanje prava vlasništva.

Preporuka:

- *za zemljište koje koristi Društvo potrebno je osigurati odgovarajuću dokumentaciju kojom se utvrđuje pravo vlasništva te poduzeti aktivnosti na regulisanju prava korištenja i uknjižbe vlasništva kod nadležnih Sudova.*

Hipoteke i založno pravo

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da Društvo ima sklopljen Ugovor o dugoročnom kreditu sa UniCredit bankom na iznos od 1.500.000 KM, sa rokom otplate 1. 7. 2025. godine. Kao obezbjeđenje kredita upisano je založno pravo na nekretnini – sportska dvorana.

Dugoročni finansijski plasmani iskazani su u iznosu od 1.660.511 KM i predstavljaju učešće u kapitalu povezanog pravnog lica „Alatuša“ d.o.o. Velika Kladaša. Društvo je osnovano Odlukama Nadzornog odbora i Skupštine JKUP „Komunalije“ d.o.o. Velika Kladaša od 9. 10. 2017. godine. Odlukama Nadzornog odbora od 16. 6. 2018. godine izvršen je prenos imovine u stvarima i novcu u iznosu od 910.511 KM.

U 2019. godini, na osnovu odluke Nadzornog odbora i saglasnosti Skupštine, izvršena je dokapitalizacija u iznosu od 700.000 KM iz sredstava Budžeta Općine Velika Kladaša, prema Zaključku od 18. 4. 2019. godine.

Uvidom u finansijske izvještaje „Alatuša“ d.o.o. Velika Kladaša, konstatujemo da je Društvo u 2019. godini ostvarilo gubitak u iznosu od 807.869 KM (gubitak za 2018. godinu iznosio je 290.005 KM).

Društvo nije izvršilo mjerenje vrijednosti nadoknadivog iznosa ulaganja u zavisno društvo u skladu sa tačkom 5.2.1. MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti, što za posledicu ima da su ostali dugoročni finansijski plasmani i finansijski rezultat precijenjeni, a rashodi potcijenjeni. Efekat na finansijske izvještaje nismo utvrdili.

Preporuka:

- *mjerenje osnivačkog udjela u zavisnom društvu „Alatuša“ d.o.o. vršiti u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti.*

6.2.2 Tekuća sredstva

6.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:

	KM	
	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
ZALIHE I SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI	868.249	742.527
Sirovine i materijal i sitan inventar	315.376	294.446
Alat i sitan inventar	221.421	157.600
Ispravka vrijednosti alata i sitnog inventara	(221.421)	(157.600)
Roba	378.549	273.757
Stalna sredstva namijenjena prodaji	174.324	174.324

Zalihe se iskazuju po trošku nabavke. Trošak obuhvata direktan materijal, direktne troškove rada i sve indirektno troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječnog ponderiranog troška.

Zalihe sirovina i materijala iskazane su u iznosu od 315.376 KM, a odnose se na sirovine i materijal na skladištu.

Alat i sitan inventar se prilikom stavljanja u upotrebu otpisuju stopostotnom metodom otpisa.

Roba je iskazana u iznosu od 378.549 KM i odnosi se na zalihe u maloprodajnim objektima, benzinskoj pumpi i ugostiteljskim objektima.

Društvo ne prati ročnu strukturu zaliha, niti utvrđuje njihovu neto nadoknadivu vrijednost na datum bilansa, zbog čega ne možemo potvrditi da se zalihe vrednuju u skladu sa zahtjevima iz paragrafa 9. MRS-a 2 – Zalihe i odredbama Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama, prema kojima se zalihe vrednuju po trošku ili neto nadoknadivoj vrijednosti, zavisno od toga koja je niža. Efekte usklađenja vrijednosti zaliha na finansijski rezultat nismo mogli utvrditi.

Preporuka:

- **izvršiti procjenu neto nadoknadive vrijednosti zaliha, u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe i odredbama Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama.**

Stalna sredstva namijenjena prodaji iskazana su u iznosu od 174.324 KM i odnose se na tri poslovna prostora uz Gradsku sportsku dvoranu Općine Velika Kladuša.

6.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na 31. 12. 2019. godine iskazani su u sljedećim iznosima:

	KM	
	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVALENTI	334.071	76.302
Transakcijski računi (u domaćoj valuti)	327.883	72.542
Transakcijski računi (u stranoj valuti)	121	527
Blagajna – domaća valuta	5.567	2.733
Ostala novčana sredstva	500	500

Gotovina i gotovinski ekvivalenti odnose se na gotovinska sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka i u blagajni.

Transakcijski računi za domaći platni promet otvoreni su kod sljedećih banaka: Komercijalno Investiciona Banka d.d. Velika Kladuša (glavni račun), UniCredit Bank d.d. Mostar, Raiffeisen Bank d.d. Sarajevo, ASA banka d.d. i Una banka.

Blagajna – domaća valuta odnosi se na glavnu blagajnu i šest pomoćnih blagajni Društva („Mini benzinska stanica“, poljoprivredna apoteka Čaglica, poljoprivredna apoteka Mala Kladaša, poljoprivredna apoteka Rajnovac i kasa Caffè bara „Garden“). Naplata komunalnih usluga vrši se putem transakcijskih računa, na blagajni u sjedištu Društva i putem inkasata direktno na terenu. Blagajničko poslovanje definisano je Pravilnikom o blagajničkom poslovanju, ali nije regulisano blagajničko poslovanje inkasata. Određena visina blagajničkog maksimuma u glavnoj blagajni utvrđena je Odlukom iz 2015. godine u iznosu od 2.000 KM. Određena visina dozvoljenog novca u kasi poljoprivrednih apoteka određena je u visini od 250 KM, a u caffè baru 100 KM.

Naplaćeni novac inkasanti polažu dnevno u glavnu blagajnu. Naplata putem inkasata kreće se oko 22.000 KM na mjesečnom nivou. Obavljenom revizijom nismo utvrdili nepravilnosti. Uspostavljena je odgovarajuća kontrola. Odgovorni zaposlenik Službe za opće poslove nadgleda i rukovodi poslovanjem inkasata, te sačinjava Pregled dnevnih i mjesečnih aktivnosti, koji se dostavljaju Upravi. Izvještaj sadrži detaljne informacije o naplati i podijeljenim računima od inkasata.

Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da Društvo gotov novac, ostvaren obavljanjem registrirane djelatnosti, uplaćuje na transakcijski račun, u skladu sa članom 20. Zakona o unutrašnjem platnom prometu⁴ i članu 8. Uredbe o uslovima i plaćanju gotovim novcem.⁵

S obzirom na značajan iznos gotovine koja se naplati putem inkasata, kao i činjenicu da rukovanje gotovinom samo po sebi nosi veliki rizik, blagajničko poslovanje vezano za njihov rad potrebno je regulisati internim aktom, u cilju održavanja odgovarajućeg sistema internih kontrola nad ovim procesom i provođenja odgovarajućeg nadzora nad njim.

Preporuka:

- *potrebno je donijeti interni akt kojim će se regulisati blagajničko poslovanje vezano za rad inkasata.*

6.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja:

	KM	
	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	2.359.037	2.135.094
Kratkoročna potraživanja	1.992.465	1.895.342
Potraživanja od kupaca	1.960.717	1.880.928
Druga kratkoročna potraživanja	31.748	14.414
Kratkoročni finansijski plasmani	200.000	90.000
Potraživanja za PDV	108.813	105.536
Aktivna vremenska razgraničenja	57.759	44.216

Potraživanja od prodaje iskazana su kako slijedi:

	KM
	31. 12. 2019.
Potraživanja od kupaca	1.960.717
Potraživanja od fizičkih lica	811.501
Potraživanja od pravnih lica	1.126.967
Potraživanja za izdavanje pijačnog prostora	17.102
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	5.091

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 48/15

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 72/15, 82/15

Potraživanja od prodaje iskazana su u iznosu od 1.960.717 KM i odnose na potraživanja po osnovu pruženih usluga i prodatih usluga fizičkim i pravnim licima.

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca nije iskazana. Društvo ne vrši ispravku vrijednosti potraživanja niti ima računovodstvene politike koje se aktivno primjenjuju kada je u pitanju umanjene vrijednosti potraživanja od kupaca. Društvo ne vrši prenos potraživanja na sumnjiva i sporna u momentu utuženja, te se tako ne vrši ni korekcija rezultata poslovanja na teret rashoda. To nije u skladu sa MSFI-jem 9 – Finansijski instrumenti, koji uvodi koncept očekivanih kreditnih gubitaka.

Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da su potraživanja od kupaca u iznosu od 393.992 KM utužena.

Za fizičke osobe Društvo podnosi prijedloge za izvršenje nakon neplaćenih 12 računa (ili 99,6 KM), a za pravna lica šalje opomene prije utuženja (zastara 3 godine). Nije nam prezentovana starosna struktura potraživanja.

Za utužena potraživanja u iznosu od 393.992 KM Društvo nije izvršilo procjenu očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti. To za posljedicu može imati da su rashodi potcijenjeni, a imovina (potraživanja) i finansijski rezultat precijenjeni za navedeni iznos.

Preporuka:

- *za potraživanja koja su utužena i ona koja su starija od godinu dana izvršiti procjenu očekivanih kreditnih gubitaka, u skladu sa MSFI-jem 9 – Finansijski instrumenti, radi fer i tačnog iskazivanja imovine (potraživanja) i finansijskog rezultata.*

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 31.748 i čine ih potraživanja od državnih organa i institucija (16.994 KM) i potraživanja od radnika za pazare i putne akontacije (14.786 KM).

Kratkoročni finansijski plasmani iskazani su u iznosu od 200.000 KM a odnose se na datu kratkoročnu pozajmicu firmi „Alatuša“ d.o.o. sa kojom je zaključen ugovor o kratkoročnoj beskamatnoj pozajmici 15. 11. 2018. godine na period 12 mjeseci. Do kraja 2019. godine pozajmica nije vraćena.

Aktivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 57.759 KM i najvećim dijelom odnose se na unaprijed plaćene zakupnine (23.918 KM) i unaprijed plaćene premije osiguranja (23.393 KM).

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	KM	
	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
KAPITAL	3.907.967	3.433.916
Državni kapital	2.000.000	2.000.000
Neraspoređena dobit ranijih godina	2.116.702	1.956.590
Neraspoređena dobit izvještajne godine	474.052	160.590
Gubitak do visine kapitala	(682.787)	(682.787)

Državni kapital iskazan je u iznosu od 2.000.000 KM i jednak je kapitalu iskazanom u sudskom registru. Udio Općine Velika Kladuša u kapitalu je 100%.

Društvo nije formiralo obavezne rezerve, u skladu sa članom 75. Statuta. Po ovom članu, u obavezne rezerve se svake finansijske godine od dobiti koju Društvo ostvari unosi najmanje 10%, dok rezerve ne dostignu 25% od ukupnog osnovnog kapitala Društva.

Gubitak do visine kapitala iz ranijeg perioda iskazan je u iznosu od 682.787 KM i nije donesena odluka o njegovom pokriću.

Neraspoređena dobit izvještajne godine od 474.052 KM odnosi se na ostvarenu dobit za 2019. godinu, dok je neraspoređena dobit iz ranijeg perioda 2.116.702 KM. Nije donesena odluka o raspodjeli dobiti.

Preporuke:

- *formirati obaveznu rezervu, u skladu s članom 75. Statuta Društva;*
- *donijeti odluku o rasporedu dobiti iz ranijih i tekuće godine, kao i odluku o pokriću gubitka do visine kapitala, u skladu s članom 335. Zakona o privrednim društvima i Statutom Društva.*

6.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze u iznosu od 5.653.302 KM. Struktura je iskazana u sljedećoj tabeli:

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
OBAVEZE	5.653.302	4.678.298
Dugoročna razgraničenja	527.799	511.544
Dugoročne obaveze	1.030.168	1.230.262
Dugoročni krediti	1.030.168	1.230.262
Kratkoročne obaveze	4.095.335	2.936.492
Kratkoročne finansijske obaveze	2.061.919	1.726.326
Obaveze iz poslovanja	1.555.874	805.207
Obaveze po temelju plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	303.411	267.365
Druge obaveze	25.316	2.252
Obaveze za PDV	117.593	110.243
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	31.222	25.099

6.2.4.1 Dugoročna razgraničenja

Dugoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 527.799 KM, a odnose se na unaprijed naplaćene i odložene prihode za donacije evidentirane u skladu sa MRS-om 20 – Računovodstvo državnih davanja i objavljivanje državne pomoći, i odgovara iznosu obračunate amortizacije na donirana sredstva.

Imovina koja se prima na poklon evidentirana je u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima na način da se građevinski objekti posebno evidentiraju kao sredstva Društva, na koje će se obračun amortizacije vršiti u skladu sa računovodstvenim politikama Društva. Računovodstvenim politikama donacije se priznaju kao prihod na bazi principa sučeljavanja prihoda i rashoda. Iznos odloženog prihoda priznaje se kao prihod u bilansu uspjeha na sistematskoj i racionalnoj osnovi u toku perioda korisnog vijeka trajanja sredstva.

6.2.4.2 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 1.030.168 KM i odnose se na obaveze po osnovu dugoročnog kredita za nabavku osnovnih sredstava. Ugovor je zaključen 28. 9. 2017. godine sa UniCredit bankom d.d. Mostar na 1.500.000 KM, na period od sedam godina, fiksnu kamatnu stopu od 4,20%. Instrument osiguranja kredita je založno pravo na nekretnini u vlasništvu Društva, procijenjene vrijednosti od 2.288.321 KM.

Društvo klasificira obaveze na osnovu dugoročnog kredita na dugoročnom i kratkoročnom temelju, odnosno kratkoročni dio dugoročnih obaveza koji dopijeva u roku od jedne godine od datuma bilansa prilikom bilansiranja iskazuje kao kratkoročne obaveze, u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentiranje finansijskih izvještaja.

6.2.4.3 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 4.095.335 KM, a odnose se na: kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja, obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih i druge obaveze.

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane su u iznosu od 2.061.919 KM, a odnose se na kratkoročni dio dugoročnog kredita od 200.094 KM i obaveze po osnovu revolving kredita uzetih po osnovu ugovora sklopljenih sa Raiffeisen bankom, KIB bankom, ASA bankom i UniCredit bankom.

Kratkoročne obaveze po uzetim revolving kratkoročnim kreditima iskazane su u iznosu od 1.861.825 KM, a odnose se na obaveze po osnovu potpisanih ugovora sa Raiffeisen bankom d.d. Sarajevo (763.250 KM), Komercijalno-investicionom bankom d.d. Velika Kladaša (249.391 KM) i ASA bankom d.d. Sarajevo (849.183 KM). Ugovorima su definisane fiksne kamatne stope u rasponu od 4,00% do 5,00%. Ugovori o kratkoročnim kreditima zaključeni su uz saglasnost Nadzornog odbora Društva i u skladu s članom 39. i 40. Statuta Društva.

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 1.555.874 KM. Najveći dio odnosi se na obaveze prema dobavljačima u zemlji od 810.425 KM i primljene avanse u iznosu od 745.449 KM.

Najznačajnije obaveze prema dobavljačima na 31. 12. 2019. godine su prema: „Hifa Oil“ d.o.o. Tešanj (217.234 KM), „AS GRADNJA“ d.o.o. (171.032 KM), „Auto Melka“ d.o.o. (54.016 KM), „Grand – Benz“ d.o.o. Velika Kladaša (41.148 KM), „Velić beton“ d.o.o. (88.972 KM), Elektrodistribucija d.o.o. Velika Kladaša (24.236 KM). Društvo izmiruje obaveze prema dobavljačima u ugovorenim rokovima. Potvrđena su stanja obaveza prema dobavljačima, prema konfirmacijama salda koje su pristigle u Društvo.

Nismo mogli izvršiti uvid u ugovore sklopljene sa dobavljačima: „Velić beton“ d.o.o. Velika Kladaša (ostvaren promet 570.021 KM), „15. april“ d.o.o. Velika Kladaša (ostvaren promet 110.720 KM), „A.B.E. Gradnja“ Velika Kladaša (ostvaren promet 106.074 KM) iz razloga što ih je izuzelo Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova u augustu 2019. godine.

Primljeni avansi u iznosu od 745.449 KM najvećim dijelom od 629.562 KM odnose se na avansne uplate od Općine Velika Kladaša za ugovorene radove (vanredno održavanje puteva, radovi na Centru za kulturu, izgradnju garaža, asfaltiranje puteva).

Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja iskazane su u iznosu od 303.411 KM, a najvećim dijelom odnose se na: obaveze za neto plaće za decembar 2019. godine u iznosu od 153.141 KM, kao i neizmirene obaveze po osnovu doprinosa za decembar 2019. godine. Plaća za decembar i obaveze za poreze na plaće i naknade za decembar izmirene su u januaru 2020. godine.

Druge obaveze, iskazane u iznosu od 25.316 KM, odnose na obaveze za decembar 2019. godine za naknade članovima Skupštine, Nadzornog odbora i po osnovu ugovora o djelu, uključujući i pripadajuće poreze i doprinose.

Obaveze za PDV, iskazane u iznosu od 117.593 KM, odnose se na obaveze za decembar 2019. godine, a izmirene su početkom 2020. godine.

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani prilivi od 13.209.995 KM i sastoje se od priliva od poslovnih aktivnosti (9.544.771 KM), priliva gotovine od ulagačkih aktivnosti (362.443 KM) i priliva gotovine od finansijskih aktivnosti (1.927.845 KM). Ukupni odlivi gotovine iznose 12.952.271 KM i odnose se na odlive od poslovnih aktivnosti (9.954.426 KM), odlive od ulagačkih aktivnosti (1.070.000 KM) i odlive od finansijskih aktivnosti (1.927.845 KM). Neto priliv gotovine za 2019. godinu iznosi 257.724 KM. Izvještaj o novčanim tokovima sačinjen je direktnom metodom, u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2019. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje nisu sastavljane u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, kao ni u skladu s članom 38. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH. U Bilješkama uz finansijske izvještaje dati su statistički podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje, učešće), a nisu date potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja, u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finansijske izvještaje.

Preporuka:

- ***bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.***

7. JAVNE NABAVKE

Nabavke roba i usluga u 2019. godini provodile su se bez donesenog akta o provedbi postupaka javnih nabavki i plana javnih nabavki. Prema članu 63. Statuta Društva propisano je da je Društvo dužno sve postupke nabavke provoditi uz strogo poštivanje odredbi Zakona o javnim nabavkama. Članom 6. Zakona naglašena je obaveza i dužnost ugovornih organa da dodjeljuju ugovore o javnoj nabavci roba, usluga i radova primjenjujući postupke definisane Zakonom i podzakonskim aktima. Tokom 2020. godine Društvo je pristupilo izradi Pravilnika o javnim nabavkama.

Društvo nabavlja robe i usluge radi upotpunjavanja svoje osnovne djelatnosti ili proširenja asortimana usluge koju pruža preko svojih radnih jedinica (RJ Sportska dvorana i caffè barovi, RJ trgovina i usluge – trgovina, poljoprivredne apoteke, mini benzinska stanica), te vrše dalju prodaju određenih roba. Izuzeća od primjene Zakona za nabavku robe koja je namijenjena daljnjoj prodaji odnose se samo na sektorske ugovorne organe, što ovo Društvo nije. Naime, član 86. ovog Zakona predvidio je da su sektorski ugovorni organi, kada su u pitanju robe i usluge, izuzeti od primjene Zakona ako nabavljaju robu ili uslugu za dalju prodaju ili davanja u zakup trećim osobama pod određenim uslovima. **Također, iako Društvo nije sektorski ugovorni organ, a nabavlja robu za daljnju prodaju, nabavke ovih roba trebaju biti obuhvaćene planom javnih nabavki i pokrenute odlukom ugovornog tijela, u skladu sa stavom 2. člana 18. Zakona, kao i regulisane internim aktima, kako bi se kod ovih nabavki uvela transparentnost i omogućio veći stepen stvarne konkurencije i obezbijedila veća efikasnost trošenja javnih sredstava, što Društvo nije učinilo.**

U Društvu se za dio nabavki postupak vršio u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama tokom 2019. godine u ukupnom iznosu od 938.121 KM, i to: za četiri nabavke putem otvorenog postupka u iznosu od 883.503 KM i tri nabavke putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda u iznosu od 54.618 KM. Također, krajem 2019. godine su započeta dva otvorena postupka: izgradnja Gradske tržnice i Centra za upravljanje otpadom, koja nisu završena do kraja obavljanja revizije.

Izvršen je uvid u procedure izbora dobavljača i realizaciju zaključenih ugovora za tri otvorena postupka ugovorene vrijednosti od 632.503 KM i dva konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda ugovorene vrijednosti od 35.818 KM.

Izvršili smo uvid u sljedeće nabavke:

- **nabavku redovnog i vanrednog održavanja lokalnih i nekategorisanih putnih pravaca u vrijednosti od 705.000 KM („AS Gradnja“ d.o.o. Velika Kladaša) putem otvorenog postupka.** Obavještenje o provedbi postupka objavljeno je na portalu javnih nabavki. Tendersku dokumentaciju sa portala su preuzela četiri zainteresirana ponuđača. U utvrđenom roku pristigla je samo jedna ponuda – ponuđača „AS Gradnja“ d.o.o. Velika Kladaša. Kriterij za dodjelu ugovora bila je ekonomski najpovoljnija ponuda. Komisija za javne nabavke, nakon uvida u ponudu i njene ocjene, dala je preporuku Upravi da da prihvati ponudu i zaključi ugovor. Ugovor

sa izabranim ponuđačem sklopljen je 15. 5. 2019. godine i objavljen na portalu Agencije za javne nabavke;

- **nabavku usluga krpanja udarnih rupa na području općine Velika Kladuša u vrijednosti od 96.000 KM („AS Gradnja“ d.o.o. Velika Kladuša) putem otvorenog postupka.** Obavještenje o provedbi postupka objavljeno je na portalu javnih nabavki. Tendersku dokumentaciju preuzela su četiri zainteresirana ponuđača. U utvrđenom roku pristigla je samo jedna ponuda – ponuđača „AS Gradnja“ d.o.o. Velika Kladuša. Kriterij za dodjelu ugovora bila je ekonomski najpovoljnija ponuda. Komisija za javne nabavke, nakon uvida u ponudu i njene ocjene, dala je preporuku Upravi da da prihvati ponudu i zaključi ugovor. Ugovor sa izabranim ponuđačem sklopljen je 19. 4. 2019. godine i objavljen na portalu Agencije za javne nabavke;
- **nabavku separiranih kamenih agregata u vrijednosti od 82.503 KM („Velić beton“ d.o.o. Velika Kladuša) putem otvorenog postupka.** Obavještenje o provedbi postupka objavljeno je na portalu javnih nabavki. Tendersku dokumentaciju preuzela su četiri zainteresirana ponuđača. U utvrđenom roku pristigla je samo jedna ponuda – ponuđača „Velić beton“ d.o.o. Velika Kladuša. Kriterij za dodjelu ugovora bila je ekonomski najpovoljnija ponuda. Komisija za javne nabavke, nakon uvida u ponudu i njene ocjene, dala je preporuku Upravi da da prihvati ponudu i zaključi ugovor. Ugovor sa izabranim ponuđačem sklopljen je 4. 3. 2019. godine i objavljen na portalu Agencije za javne nabavke;
- **nabavku komunalnih kontejnera u vrijednosti od 21.500 KM („Babel“ d.o.o. Velika Kladuša) putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda.** Obavještenje o provedbi postupka objavljeno je na portalu javnih nabavki. Tendersku dokumentaciju preuzelo je sedam zainteresiranih ponuđača. U utvrđenom roku pristigla je samo jedna ponuda – ponuđača „Babel“ d.o.o. Velika Kladuša. Kriterij za dodjelu ugovora bila je ekonomski najpovoljnija ponuda. Komisija za javne nabavke, nakon uvida u ponudu i njene ocjene, dala je preporuku Upravi da da prihvati ponudu i zaključi ugovor. Obavještenje o sklapanju ugovora sa izabranim ponuđačem objavljeno je na portalu Agencije za javne nabavke;
- **nabavku parking automata u vrijednosti od 14.318 KM („Processcontrol“ d.o.o. Sarajevo) putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda.** Obavještenje o provedbi postupka objavljeno je na portalu javnih nabavki. Tendersku dokumentaciju preuzelo je pet zainteresiranih ponuđača. U utvrđenom roku pristigla je samo jedna ponuda – ponuđača „Babel“ d.o.o. Velika Kladuša. Kriterij za dodjelu ugovora bila je ekonomski najpovoljnija ponuda. Komisija za javne nabavke, nakon uvida u ponudu i njene ocjene, dala je preporuku Upravi da da prihvati ponudu i zaključi ugovor. Ugovor sa izabranim ponuđačem sklopljen je 1. 4. 2019. godine i objavljen na portalu Agencije za javne nabavke.

Uvidom u uzorkom odabrane postupke javnih nabavki nisu utvrđene nepravilnosti.

Obavljenom revizijom konstatovali smo da je Društvo tokom 2019. godine dio nabavki roba i usluga vršilo bez provođenja postupka javnih nabavki. Nismo mogli utvrditi, od ukupno nabavljenih roba i usluga, koji dio služi za obavljanje osnovne djelatnosti Društva, a koji za dalju prodaju. Navodimo primjer nabavke goriva i za lične potrebe i za dalju prodaju, koje se nabavlja od tri dobavljača: „Antunović AGS“ d.o.o. Brčko, „Hifa-Oil“ d.o.o. Tešanj i „Fortis Petrol“ d.o.o. Bijeljina, bez provedenog postupka javne nabavke. Ukupno nabavljeno goriva za pumpe u 2019. godini iznosilo je 1.586.080 KM.

Za nabavku roba i usluga, za osnovnu djelatnost i za dalju prodaju, Društvo, iako je bilo obavezno, nije u potpunosti primjenjivalo odredbe Zakona o javnim nabavkama. Članom 34. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji BiH i članom 63. Statuta Društva propisano je da je Društvo dužno sve postupke nabavke provoditi uz strogo poštivanje odredbi Zakona o javnim nabavkama. Članom 6.

Zakona naglašena je obaveza i dužnost ugovornih organa da dodjeljuju ugovore o javnoj nabavci roba, usluga i radova primjenjujući postupke definisane Zakonom i podzakonskim aktima.

Uprava Društva nije donijela provedbeni propis o nabavci kojim će se urediti postupak nabavke u javnom preduzeću, što je bila u obavezi u skladu sa članom 35. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji BiH i članom 64. Statuta Društva. Također, Društvo nije donijelo interni pravilnik o postupku direktnog sporazuma, što je bilo obavezno u skladu sa članom 90. Zakona o javnim nabavkama.

Društvo u svom poslovanju nije usvojilo niti objavilo plan javnih nabavki, što je bilo u obavezi u skladu sa članom 17. Zakona budući da se nijedan postupak ne može se pokrenuti ako nabavka nije predviđena planom javnih nabavki, bez obzira na to o kojoj se vrsti postupka radi, ili bez donošenja posebne odluke.

Preporuke:

- *potrebno je sačiniti plan javnih nabavki na godišnjem nivou i isti uskladiti sa usvojenim Planom poslovanja Društva;*
- *postupke javnih nabavki provoditi uz dosljednu primjenu procedura propisanih Zakonom o javnim nabavkama, njegovim provedbenim i vlastitim aktima;*
- *kod nabavki roba i usluga za dalju prodaju donijeti procedure kojima se reguliše postupak, vođenje pregovora i način zaključivanja ugovora sa dobavljačima, kako bi se uvela transparentnost i omogućio veći stepen stvarne konkurencije i efikasnije trošenje javnih sredstava.*

8. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM DRUŠTVIMA

Društvo je u toku 2019. godine obavljalo transakcije sa povezanim društvom „Alatuša“ d.o.o. Velika Kladuša koje se pojavljuje u ulozi kupca, dobavljača i korisnika pozajmice (100% vlasništvo). Transakcije su prikazane u tabeli u prilogu:

	KM	
Alatuša d.o.o.	Promet 2019.god.	Saldo 2019.god
Kupac	112.443	41.712
Dobavljač	151.024	10.554
Kratkoročna pozajmica	200.000	200.000

U skladu sa članovima 42. i 43. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH, Društvo je sačinilo konsolidovani finansijski izvještaj.

U skladu sa članovima 6. i 83. Pravilnika o transfernim cijenama, Društvo je dužno sačiniti izvještaj o transfernim cijenama koji minimalno sadrži podatke o:

- a) organizacionoj strukturi i pregled poslovanja grupe povezanih lica kojoj pripada obveznik;
- b) analizi djelatnosti poreznog obveznika
- c) funkcionalnoj analizi;
- d) izboru metoda transferne cijene;
- e) zaključak.

Društvo nije sačinilo Izvještaj o transfernim cijenama u skladu sa članovima 6. i 83. Pravilnika o transfernim cijenama.

Preporuka:

- *sačiniti izvještaj o transfernim cijenama, u skladu s odredbama Pravilnika o transfernim cijenama.*

9. SUDSKI SPOROVI

Prema podacima dostavljenim u izvještajima o aktivnim predmetima zaključno sa 31. 12. 2019. godine, protiv Društva se vodi pet sudskih sporova ukupne vrijednosti od 159.686 KM. Bivši direktor je pokrenuo dva spora u vrijednosti od 153.071 KM (radni spor – isplata na osnovu ugovorene zabrane takmičenja i isplata otpremnine po osnovu menadžerskog ugovora). Nakon donošenja presude Kantonalnog suda Bihać od 17. 9. 2019. godine, obje strane u postupku izjavile su reviziju Vrhovnom sudu FBiH. Još uvijek nije donesena odluka po izjavljenim revizijama stranaka.

Prema procjeni Društva u 2019. godini, sudski sporovi neće imati negativne ishode, te stoga nisu izvršena rezervisanja u skladu sa MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Društvo je 14. 9. 2020. godine dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2019. godinu.

U komentaru su navedena neslaganja na dio nalaza i date su informacije o preduzetim aktivnostima na osnovu određenih revizorskih preporuka. Prihvatili smo dio obrazloženja vezan za nalaz koji se odnosi na prihode od dotacija, kao i preporuke o uspostavi internih kontrola i planiranja u dijelu donošenja Plana poslovanja koje smo uključili u Izvještaj.

Za date kvalifikacije koje se odnose na iskazivanje utuženih potraživanja od kupaca i primjenu Zakona o javnim nabavkama, nije prezentirana relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjenu kvalifikacija, nalaza i preporuka.

Dostavljena dokumentacija ne potvrđuje da je Društvo izvršilo procjenu očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti, niti da je donijelo procedure kojima se reguliše vođenje pregovora i način zaključivanja ugovora sa dobavljačima robe za dalju prodaju, kako bi se uvela transparentnost i omogućio veći stepen stvarne konkurencije, te obezbijedila veća efikasnost trošenja javnih sredstava.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju

Mira Pažin

Tim za reviziju

Alida Selimović – voditeljica tima

Nina Šunjić – članica tima

IV PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine			
Javno komunalno uslužno preduzeće „Komunalije“ d.o.o. Velika Kladuša			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	9.494.399	7.421.073
1	Prihodi od prodaje robe	2.057.435	4.892.715
2	Prihodi od prodaje učinaka	4.748.055	17.378
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	-	198
4	Ostali poslovni prihodi	2.688.909	2.510.782
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	8.942.862	7.063.348
1	Nabavna vrijednost prodane robe	1.676.392	926.604
2	Materijalni troškovi	1.461.967	1.565.416
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	3.612.925	3.475.150
4	Troškovi proizvodnih usluga	1.632.017	601.653
5	Amortizacija	302.737	282.589
6	Troškovi rezervisanja	-	-
7	Nematerijalni troškovi	256.824	279.298
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	-	67.262
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	-	-
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	551.537	357.725
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	-	-
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	6.496	2.116
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	-	-
2	Prihodi od kamata	7	8
3	Pozitivne kursne razlike	-	-
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	-	-
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja	-	-
6	Ostali finansijski prihodi	6.489	2.108
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	109.517	86.661
1	Finansijski rashodi iz odnosa s povezanim pravnim licima	-	-
2	Rashodi kamata	109.517	86.561
3	Negativne kursne razlike	-	-
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	-	-
5	Ostali finansijski rashodi	-	100
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)	-	-
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	103.021	84.545
VII	Dobit redovne aktivnosti (III-VI) > 0	448.516	273.180
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III-VI) < 0	-	-
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	74.845	51.545
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	4.137	2.229
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina	-	-
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	-	-
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	-	-
5	Dobici od prodaje materijala	23.490	49.246
6	Viškovi	46.640	-
7	Naplaćena otpisana potraživanja	-	-
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	-	-
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	578	-
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	4.109	26.597
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	-	25.939
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina	-	-
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	-	-
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	-	-
5	Gubici od prodaje materijala	-	630
6	Manjkovi	1.226	-
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika	-	-

Izveštaj o finansijskoj reviziji

Javnog komunalnog uslužnog preduzeća „Komunalije“ d.o.o. Velika Kladuša za 2019. godinu

8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	-	22
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	2.883	6
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	70.736	24.948
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	-	-
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	-	-
2	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	-	-
3	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	-	-
4	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	-	-
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0	-	-
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0	-	-
1*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	-	-
2*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	45.200	137.539
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0	474.052	160.589
XVI	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	-	-
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1**	Porezni rashodi perioda	-	-
2**	Odloženi porezni rashodi perioda	-	-
3**	Odloženi porezni prihodi perioda	-	-
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XVII	Neto dobit neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1**- 2**+ 3**) > 0	474.052	160.589
XVIII	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1**- 2**+ 3**) < 0	-	-
	DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA		
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja	-	-
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja	-	-
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XXI	Neto dobit perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0	474.052	160.589
XXII	Neto gubitak perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	-	-
B)	OSTALA SVEOBUH VATNA DOBIT ILI GUBITAK		
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	-	-
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	-	-
3	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-
XXIII	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0	-	-
XXIV	Neto ostali sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0	-	-
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0	474.052	160.589
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0	-	-
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXI ili XXII)	474.052	160.589
	a) vlasnicima matice	474.052	160.589
	b) vlasnicima manjinskih interesa	-	-
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)	474.052	160.589
	a) vlasnicima matice	474.052	160.589
	b) vlasnicima manjinskih interesa	-	-
	Zarada po dionici:		
	a) obična	-	-
	b) razdijeljena	-	-
	Prosječan broj zaposlenih:		
	- na bazi sati rada	181	180
	- na bazi stanja krajem mjeseca	182	181

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2020. godine.

Direktor
Amir Đogić

Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine					
Javno komunalno uslužno preduzeće „Komunalije“ d.o.o. Velika Kladuša					
1	Pozicija	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
2	3	4	5	6	
	AKTIVA				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (od 1 do 8)	8.595.953	2.596.041	5.999.912	5.158.246
1	Nematerijalna sredstva	60.147	9.329	50.818	30.376
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	6.847.795	2.586.712	4.288.083	4.166.859
3	Investicione nekretnine	-	-	-	-
4	Biološka sredstva	-	-	-	-
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	500	-	500	500
6	Dugoročni finansijski plasmani	1.660.511	-	1.660.511	960.511
7	Druga dugoročna potraživanja	-	-	-	-
8	Dugoročna razgraničenja	-	-	-	-
	B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	-	-	-	-
	C) TEKUĆA SREDSTVA (od 1 do 2)	3.949.314	387.957	3.561.357	2.953.968
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	1.256.206	387.957	868.249	742.527
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	2.693.108	-	2.693.108	2.211.441
	D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	-	-	-	-
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	-	-	-	-
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	12.545.267	2.983.998	9.561.269	8.112.214
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna aktiva	-	-	-	252
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	12.545.267	2.983.998	9.561.269	8.112.466
	PASIVA				
	A) KAPITAL (od 1 do 10)			3.907.967	3.433.916
1	Osnovni kapital			2.000.000	2.000.000
2	Upisani neplaćeni kapital			-	-
3	Emisiona premija			-	-
4	Rezerve			-	-
5	Revalorizacione rezerve			-	-
6	Nerealizovani dobiti			-	-
7	Nerealizovani gubici			-	-
8	Neraspoređena dobit			2.590.754	2.116.703
9	Gubitak do visine kapitala			682.787	682.787
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli			-	-
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA			527.799	511.544
	C) DUGOROČNE OBAVEZE			1.030.168	1.230.262
	D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE			-	-
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)			4.095.335	2.936.492
1	Kratkoročne finansijske obaveze			2.061.919	1.726.326
2	Obaveze iz poslovanja			1.555.874	805.207
3	Obaveze iz specifičnih poslova			-	-
4	Obaveze po osnovu plaća, nak. i ostalih primanja zaposlenih			303.411	267.365
5	Druge obaveze			25.316	2.252
6	Obaveze za PDV			117.593	110.243
7	Obaveze za ostale poreze i druge dažbine			31.222	25.099
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			-	-
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)			9.561.269	8.112.214
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna pasiva			-	252
	UKUPNO PASIVA (I+II)			9.561.269	8.112.466

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2020. godine.

Direktor
Amir Đogić

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine (Direktna metoda)				
Javno komunalno uslužno preduzeće „Komunalije“ d.o.o. Velika Kladuša				
	Pozicija	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
	A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I	Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)		9.544.771	5.758.257
1	Prilivi od kupaca i primljeni avansi	+	8.613.315	4.961.175
2	Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	+	21.076	39.884
3	Ostali prilivi od poslovnih aktivnosti	+	910.380	757.198
II	Odlivi gotovine is poslovnih aktivnosti (4 do 8)		9.954.426	8.541.581
4	Odlivi iz osnova isplate dobavljačima i dati avansi	-	6.045.699	4.880.470
5	Odlivi iz osnova plaća, naknada plaća i drugih primanja zaposlenih	-	3.583.345	3.441.925
6	Odlivi iz osnova plaćenih kamata	-	109.516	86.561
7	Odlivi iz osnova poreza i drugih dažbina	-	150.576	87.093
8	Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	-	65.290	45.532
III	Neto prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti		-	-
IV	Neto odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti		409.655	2.783.324
	B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
I	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (9 do 14)		362.443	427.984
9	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+	260.000	60.000
10	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela	+	-	-
11	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	-	-
12	Prilivi iz osnova kamata	+	-	-
13	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+	-	-
14	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana		102.443	367.984
II	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (15 do 18)		1.070.000	1.310.511
15	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	370.000	400.000
16	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	-	-
17	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	-	-
18	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	700.000	910.511
III	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (I-II)		-	-
IV	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (II-I)		707.557	882.527
	C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
I	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (34 do 37)		3.302.781	4.320.564
19	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	-	-
20	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	-	-
21	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	2.063.344	1.971.512
22	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	1.239.437	2.349.052
II	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (23 do 28)		1.927.845	764.924
23	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	-	-
24	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	200.094	171.512
25	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	1.727.751	593.412
26	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	-	-
27	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-	-	-
28	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	-	-
III	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (I-II)		1.374.936	3.555.640

IV	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (II-I)		-	-
	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE		13.209.995	10.506.805
	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE		12.952.271	10.617.016
	F. NETO PRILIV GOTOVINE		257.724	-
	G. NETO ODLIV GOTOVINE		-	110.211
	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		76.347	186.558
	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+	-	-
	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	-	-
	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda		334.071	76.347

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2020. godine.

Direktor
Amir Đogić

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2019. godine

Javno komunalno uslužno preduzeće „Komunalije“ d.o.o. Velika Kladaša

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVIA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3+5+6+7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31. 12. 2017. god.	2.000.000	-	-	-	1.273.326	3.273.326	-	3.273.326
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2017, odnosno 1. 1. 2018. god. (1 ± 2 ± 3)	2.000.000	-	-	-	1.273.326	3.273.326	-	3.273.326
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	160.589	160.589	-	160.589
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	-	-	-	-	1	1	-	1
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Stanje na 31. 12. 2018. godine, odnosno 1. 1. 2019. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	2.000.000	-	-	-	1.433.916	3.433.916	-	3.433.916
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	-	-	-	-	-	-	-	-
14. Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
15. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2018, odnosno 1. 1. 2019. god. (12 ± 13 ± 14)	2.000.000	-	-	-	1.433.916	3.433.916	-	3.433.916
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
18. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-	-
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	474.052	474.052	-	474.052
20. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	-	-	-	-	-	-	-	-
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	-	-	-	-	1	1	-	1

22. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
23. Stanje na 31. 12. 2019. god. (15±16±17±18±19±20-21+22)	2.000.000	-	-	-	1.907.967	3.907.967	-	3.907.967

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2020. godine.

Direktor
Amir Đogić